

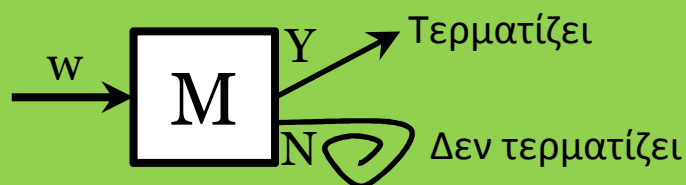

Μία Μηχανή Turing θα λέμε ότι **αποδέχεται** (ή ημι-αποφασίζει ή αναγνωρίζει) μία γλώσσα αν για κάθε συμβολοσειρά εισόδου w :

- Τερματίζει με σχηματισμό $(h, \#u\#)$ αν $w \in L$
- Δεν Τερματίζει αν $w \notin L$ (πέφτει σε βρόχο)

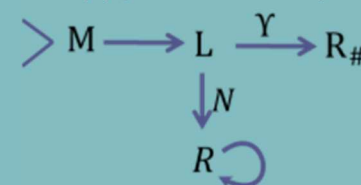
Αν για μία γλώσσα L υπάρχει μηχανή Turing που την ημι-αποφασίζει **λέγεται Turing Αποδεκτή** (ή Αναδρομικά Απαριθμήσιμη ή Turing-Απαριθμήσιμη ή Αναγνωρίσιμη) Γλώσσα

Σχηματικά απεικονίζουμε μια αποδεκτή γλώσσα ως εξής:

ΘΕΩΡΗΜΑ: Κάθε Turing-Αποφασίσιμη γλώσσα είναι Turing-Αποδεκτή γλώσσα.

(Σκιαγράφηση Απόδειξης αν M αποφασίσιμη:)

Θεώρημα: Η γλώσσα $H = \{ \langle M, w \rangle \mid H \text{ } M \text{ τερματίζει με είσοδο } w \}$ είναι **αποδεκτή** γλώσσα

Απόδειξη του Θεωρήματος:

Δείχνουμε ότι η H είναι αποδεκτή γλώσσα κατασκευάζοντας μία μηχανή Turing M' η οποία ημι-αποφασίζει την H ως εξής. Η M' με είσοδο $\langle M, w \rangle$ λειτουργεί όπως η καθολική μηχανή Turing U , δηλαδή προσομοιώνει την λειτουργία της μηχανής Turing M με είσοδο w .

Είναι προφανές ότι:

- Αν η M με είσοδο w τερματίζει, τότε θέτουμε την M' να τερματίζει.
- Αν η M με είσοδο w κρεμάει, μπορούμε να το «πιάσουμε» (π.χ. θέτοντας έναν ειδικό χαρακτήρα στο αριστερό άκρο της ταινίας της M και αν διαβαστεί αυτός ο χαρακτήρας, τότε η M' θα πέφτει σε ατέρμονα βρόχο).
- Αν η M με είσοδο w δεν τερματίζει, τότε και η M' δεν τερματίζει.

Συνεπώς η M' ημι-αποφασίζει την H , άρα η H είναι αποδεκτή γλώσσα.

Η L_1 είναι Αποδεκτή Γλώσσα, άρα υπάρχει μία μηχανή Turing που την ημι-αποφασίζει έστω M_1
 Η L_2 είναι Αποδεκτή Γλώσσα, άρα υπάρχει μία μηχανή Turing που την ημι-αποφασίζει έστω M_2

Κλειστότητα των Αποδεκτών Γλωσσών στην Ένωση

Κατασκευάζουμε μία μηχανή Turing, έστω M' η οποία με είσοδο w λειτουργεί ως εξής:

Εκτελεί **εναλλάξ** τις M_1 και M_2 , δηλαδή τρέχει εναλλάξ ένα βήμα στην M_1 , ένα βήμα στην M_2 κ.ο.κ. Εάν σε κάποιο βήμα μία από τις δύο τερματίσει, τότε θέτουμε την M' να τερματίσει.

Κλειστότητα των Αποδεκτών Γλωσσών στην Τομή

Κατασκευάζουμε μία μηχανή Turing, έστω M' η οποία με είσοδο w λειτουργεί ως εξής:

1) Τρέχει την M_1 με είσοδο w .

Αν η M_1 δεν τερματίσει (άρα η w δεν ανήκει στην L_1), τότε και η M' δεν τερματίζει (όπως θα όφειλε, αφού η w δεν ανήκει στην $L_1 \cap L_2$)

Αν η M_1 τερματίσει (άρα η w ανήκει στην L_1), τότε και η M' προχωρά στο επόμενο βήμα.

2) Τρέχει την M_2 με είσοδο w .

Αν η M_2 δεν τερματίσει (άρα η w δεν ανήκει στην L_2), τότε και η M' δεν τερματίζει (όπως θα όφειλε, αφού η w δεν ανήκει στην $L_1 \cap L_2$)

Αν η M_2 τερματίσει (άρα η w ανήκει στην L_2), τότε και η M' τερματίζει.

Κλειστότητα των Αποδεκτών Γλωσσών στην Παράθεση

Κατασκευάζουμε μία μηχανή Turing, έστω M' η οποία με είσοδο w λειτουργεί ως εξής:

1. Πρώτα μία μηχανή Turing διαχωριστής D παράγει όλους τους δυνατούς διαχωρισμούς της συμβολοσειράς w στην παράθεση δύο συμβολοσειρών w_1 και w_2 (δηλαδή όλους τους δυνατούς διαχωρισμούς της w ως $w_1 w_2$.)
2. Για κάθε διαχωρισμό εξετάζεται παράλληλα αν η συμβολοσειρά w ανήκει στην παράθεση ως εξής:
  - Για τον πρώτο διαχωρισμό: Τρέχει ένα βήμα στην M_1 με είσοδο w_1 ένα βήμα της M_2 με είσοδο w_2 .
  - Για τον δεύτερο διαχωρισμό: Τρέχει ένα βήμα στην M_1 με είσοδο w_1 ένα βήμα της M_2 με είσοδο w_2 .
  - ...
  - Για τον τελευταίο διαχωρισμό: Τρέχει ένα βήμα στην M_1 με είσοδο w_1 ένα βήμα της M_2 με είσοδο w_2 .
3. Αν σε κάποιο βήμα τερματίσουν οι δύο μηχανές που εξετάζουν έναν διαχωρισμό, τότε η M' τερματίζει.

Κλειστότητα των Αποδεκτών Γλωσσών στο Αστέρι Kleene

Κατασκευάζουμε μία μηχανή Turing, έστω M' η οποία με είσοδο w λειτουργεί ως εξής:

1. Πρώτα μία μηχανή Turing διαχωριστής D παράγει όλους τους δυνατούς διαχωρισμούς της συμβολοσειράς w στην παράθεση $1..|w|$ συμβολοσειρών (δηλαδή όλους τους δυνατούς διαχωρισμούς της w ως $w_1 w_2 \dots w_k$ με $k=1,2,\dots,|w|$)
2. Για κάθε διαχωρισμό εξετάζεται παράλληλα αν η συμβολοσειρά w ανήκει στο αστέρι Kleene:
  - Για τον πρώτο διαχωρισμό, έστω $w_1 w_2 \dots w_i$: Τρέχει ένα βήμα στην M με είσοδο w_1 , ένα βήμα της M με είσοδο $w_2, \dots$, ένα βήμα της M με είσοδο w_i .
  - ...
  - Για τον τελευταίο διαχωρισμό $w_1 w_2 \dots w_j$: Τρέχει ένα βήμα στην M_1 με είσοδο w_1 ένα βήμα της M_2 με είσοδο $w_2, \dots$, ένα βήμα της M με είσοδο w_j .
1. Αν σε κάποιο βήμα τερματίσουν όλες οι μηχανές που εξετάζουν έναν διαχωρισμό, τότε η M' τερματίζει.